

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «ОРГАНІЗАЦІЯ ПІДПРИЄМНИЦЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ»

Галузь знань		07 «Управління і адміністрування»		Освітній рівень		бакалавр		
Спеціальність		075 «Маркетинг»		Семестр		5		
Освітньо-професійна програма		«Маркетинг»		Тип дисципліни		Обов'язкова циклу професійної підготовки		
Факультет		Економіки і менеджменту		Кафедра		Менеджмент		
Обсяг:	Кредитів ECTS	Годин	За видами занять:					Вид контролю
			Лекцій	Семінарських занять	Практичних занять	Лабораторних занять	Самостійна підготовка	
	4	120	30	-	30	-	60	Залік

ВИКЛАДАЧІ

Шашко Вікторія Олександрівна, shashko_vika@ukr.net

Кандидат економічних наук, доцент, доцент кафедри менеджменту ДДМА.
Досвід роботи - більше 25 років.
Автор понад 70 наукових та навчально-методичних праць, в тому числі 7 монографій з актуальних проблем економіки та управління.
Провідний лектор з дисциплін: «Операційний менеджмент», «Теорія організацій», «Менеджмент промислового підприємства», «Організація підприємницької діяльності», «Організація виробництва», «Project Management»

АНОТАЦІЯ КУРСУ

Взаємозв'язок у структурно-логічній схемі

Освітні компоненти, які передують вивченню	1. Мікро- та макроекономіка, 2. Теорія організацій. 3. Менеджмент. 4. Маркетинг. 5. Правознавство.
Освітні компоненти для яких є базовою	Кваліфікаційна робота бакалавра

Компетенції відповідно до освітньо-професійної програми	
Soft- skills / Загальні компетентності (ЗК)	Hard-skills / Спеціальні (фахові) компетенції
ЗК3. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу. ЗК5. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності. ЗК6. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності. ЗК7. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях. ЗК8. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій. ЗК9. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями. ЗК10. Здатність до проведення досліджень на відповідному рівні. ЗК14. Здатність діяти соціально відповідально та свідомо.	СК3. Здатність визначати перспективи розвитку організації. СК4. Вміння визначати функціональні області організації та зв'язки між ними. СК5. Здатність управляти організацією та її підрозділами через реалізацію функцій менеджменту СК6. Здатність проводити маркетингові дослідження у різних сферах маркетингової діяльності. СК7. Здатність обирати та використовувати сучасний інструментарій менеджменту СК12. Здатність аналізувати й структурувати проблеми організації, формувати обґрунтовані рішення. СК13. Здатність планування і провадження ефективної маркетингової діяльності ринкового суб'єкта в крос-функціональному розрізі. СК14. Здатність пропонувати вдосконалення щодо функцій маркетингової
Результати навчання відповідно до освітньо-професійної (програмні результати навчання – Р)	
Р4. Збирати та аналізувати необхідну інформацію, розраховувати економічні та маркетингові показники, обґрунтовувати управлінські рішення на основі використання необхідного аналітичного й методичного інструментарію. Р6. Визначати функціональні області маркетингової діяльності ринкового суб'єкта та їх взаємозв'язки в системі управління, розраховувати відповідні показники, які характеризують результативність такої діяльності. Р9. Оцінювати ризики провадження маркетингової діяльності, встановлювати рівень невизначеності маркетингового середовища при прийнятті управлінських рішень. Р10. Пояснювати інформацію, ідеї, проблеми та альтернативні варіанти прийняття управлінських рішень фахівцям і нефахівцям у сфері маркетингу, представникам різних структурних підрозділів ринкового суб'єкта.	
ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ	
Анотація	<p>Необхідність вивчення основ бізнесу студентами, які освоюють основні освітні програми вищої економічної і управлінської освіти, вбачається:</p> <ul style="list-style-type: none"> - в системі викладу сукупності фундаментальних принципів сучасного бізнесу і елементів, які складають його; - в описуванні бізнесу як єдиної системи відносин, яка охоплює різні рівні організації економіки і проявилася у всіх сферах життя суспільства; - в дослідженні бізнесу у взаємозв'язку з основними подіями минулої історії людства, сучасним станом і перспективами розвитку суспільства; - у розгляді особливостей українського бізнесу як історично закономірної форми прояву загальносвітової тенденції розвитку бізнесу, протиріч і шляхів становлення цивілізованих ділових відносин в ході подолання негативних наслідків економіки «радянського зразка». <p>Навчальна дисципліна «Організація підприємницької діяльності» є однією із складових комплексної підготовки фахівців галузі знань 07 «Управління та адміністрування» спеціальності 075 «Маркетинг».</p>
Мета	формування у студентів компетентності в сфері теорії та практики підприємницької діяльності як системи економічних, організаційних та правових відносин в межах підприємницьких структур.
Формат	Лекції (очний, дистанційний формат), практичні заняття (очний, дистанційний формат), консультації (очний, дистанційний формат), підсумковий контроль –залік (очний, дистанційний формат).

«Правила гри»	<ul style="list-style-type: none"> Курс передбачає роботу в колективі. Середовище в аудиторії є дружнім, творчим, відкритим до конструктивної критики. <p>Політика щодо дедлайнів та перескладання</p> <ul style="list-style-type: none"> Освоєння дисципліни передбачає обов'язкове відвідування лекцій і практичних занять, а також самостійну роботу. Самостійна робота включає в себе теоретичне вивчення питань, що стосуються тем лекційних занять, які не ввійшли в теоретичний курс, або ж були розглянуті коротко, їх поглиблена проробка за рекомендованою літературою. Усі завдання, передбачені програмою, мають бути виконані у встановлений термін. Якщо студент відсутній з поважної причини, він презентує виконані завдання під час самостійної підготовки та консультації викладача. Студент, який спізнився, вважається таким, що пропустив заняття з неповажної причини з виставленням 0 балів за заняття, і при цьому має право бути присутнім на занятті. За використання телефонів і комп'ютерних засобів без дозволу викладача, порушення дисципліни студент видаляється з заняття, за заняття отримує 0 балів. <p>Політика академічної доброчесності</p> <ul style="list-style-type: none"> Під час роботи над завданнями не допустимо порушення академічної доброчесності: при використанні Інтернет ресурсів та інших джерел інформації студент повинен вказати джерело, використане в ході виконання завдання. У разі виявлення факту плагіату студент отримує за завдання 0 балів.
----------------------	--

СТРУКТУРА ДИСЦИПЛІНИ

Лекція 1	Тема 1. Загальна характеристика підприємництва. Суб'єкти підприємницької діяльності	Практичне заняття 1	<i>Заняття 1</i> (семінар). Загальна характеристика підприємництва. Суб'єкти підприємницької діяльності	Самостійна робота	<ol style="list-style-type: none"> Необхідність та сутність державного регулювання підприємництва, його форми та методи: адміністративні, правові, економічні. Прямі та непрямі методи державного регулювання. Інструменти впливу держави на розвиток підприємництва: податкова політика, цінове та кредитно-грошове регулювання, амортизаційна політика, регулювання зовнішньоекономічної діяльності. Державна підтримка підприємництва. Механізм державної фінансової допомоги суб'єктам підприємництва. Кадрове та інформаційне забезпечення державою підприємницької діяльності. Державні та міжнародні організації, що сприяють розвитку підприємництва. Сутність і методи підприємницького управління. Функціональне управління в підприємстві. Планування розвитку суб'єкта підприємництва. Управління мотивацією персоналу. Методи мотивації. Організація контролю. Управління організаційними комунікаціями. Менеджер як організатор ефективного управління. Вимоги до ділових і особистих якостей менеджера. Типи менеджерів у вітчизняній та зарубіжній практиці. Сутність, види та елементи підприємницької культури. Стилі керівництва: демократичний, ліберальний, авторитарний. Норми і правила поведінки керівника. Методи і стилі розв'язання конфліктів. Соціальні цінності та культура підприємницької діяльності. Основні методи впливу підприємця на підлеглих. Психологія підприємництва.
Лекція 2	Тема 2. Правові основи та організаційні форми підприємницької діяльності	Практичне заняття 2	<i>Заняття 2</i> (семінар) Правові основи та організаційні форми підприємницької діяльності <i>Заняття 3</i> (практичне заняття, рішення задач)		
Лекція 3	Тема 3. Технологія заснування власної справи	Практичне заняття 3	<i>Заняття 4</i> (семінар) Технологія заснування власної справи <i>Заняття 5</i> (практичне заняття, рішення задач)		
Лекція 4	Тема 4. Формування підприємницького капіталу	Практичне заняття 4	<i>Заняття 6</i> (практичне заняття, рішення задач) <i>Заняття 7</i> (контрольна робота) Теми 1-4		
Лекція 5	Тема 5. Розробка стратегії та бізнес-планування підприємницької діяльності	Практичне заняття 5	<i>Заняття 8</i> (семінар) Розробка стратегії та бізнес-планування підприємницької діяльності <i>Заняття 9</i> (практичне заняття) Розробка бізнес-плану		
Лекція 6	Тема 6. Фінансові результати підприємницької діяльності. Фінансовий стан підприємства	Практичне заняття 6	<i>Заняття 10</i> (семінар) Фінансові результати підприємницької діяльності. Фінансовий стан підприємства <i>Заняття 11</i> (практичне заняття, рішення задач)		
Лекція 7	Тема 7. Оцінка і управління ризиками в підприємницькій діяльності	Практичне заняття 7	<i>Заняття 12</i> (семінар) Оцінка і управління ризиками в підприємницькій діяльності <i>Заняття 13</i> (практичне заняття, рішення задач)		
Лекція 8	Тема 8. Припинення діяльності підприємницьких організацій. Банкруство, санація та реструктуризація підприємства	Практичне заняття 8	<i>Заняття 14</i> (семінар) Припинення діяльності підприємницьких організацій. Банкруство, санація та реструктуризація підприємства <i>Заняття 15</i> (контрольна робота) Теми 5-8		

МАТЕРІАЛЬНО-ТЕХНІЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ

Комп'ютери с програмним забезпеченням для виконання практичних робіт: HohlBuilder, GoogleCharts, Vizualize-онлайн сервіси для створення інфографіки; Microsoft PowerPoint – візуалізація даних; Microsoft Power BI – аналітика та візуалізація даних.
 Мультимедійний проектор, маркерна дошка і екран;
 Система дистанційного навчання і контролю Moodle <http://moodle-new.dgma.donetsk.ua/course/view.php?id=895>

ІНФОРМАЦІЙНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ

Основна література	<p>Нормативно-правові акти</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Господарський Кодекс України. Закон України. № 436 - IV від 16.01.2003 р. - Режим доступу: www.zakon.rada.gov.ua. 2. Про акціонерні товариства. Закон України № 639-VI від 31.10.2008 р. -Режим доступу: www.zakon.rada.gov.ua . 3. Про господарські товариства. Закон України № 1576 -12 від 19.09.1991 р. - Режим доступу: www.zakon.rada.gov.ua. 4. Про державну підтримку малого підприємництва. Закон України № 2063-III від 19.10.2000 р. - Режим доступу: www.zakon.rada.gov.ua. 5. Про державну реєстрацію юридичних осіб і фізичних осіб -підприємців. Закон України № 755-IV от 15.05.2003 р. - Режим доступу: www.zakon.rada.gov.ua. 6. Про захист економічної конкуренції. Закон України № 2210-III від 11.01.2001р. - Режим доступу: www.zakon.rada.gov.ua. 7. Про ліцензування певних видів господарської діяльності. Закон України № 1775-III від 01.06.2000 р. - Режим доступу: www.zakon.rada.gov.ua. 8. Про інститути спільного інвестування (пайові і корпоративні інвестиційні фонди). Закон України № 2299-3 від 15.03.2001 р. - Режим доступу: www.zakon.rada.gov.ua. 9. Про банки і банківську діяльність. Закон України № 2121 -III від 07.12.2000 р. - Режим доступу: www.zakon.rada.gov.ua. 10. Цивільний Кодекс України. Закон України № 435 - IV від 16.01.2003 р. —Режим доступу: www.zakon.rada.gov.ua. <p>Основна література</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Варналій З. С. Основи підприємництва: навч. посіб. — 2-ге вид., випр. і доп. — К.: Знання-Прес, 2003. — 285 с. Дашков Л. П. 2. Климко О. Власна справа: навч. -метод. посіб. / О. Климко, А. Ковалко. — К.: Юніверс, 2001. — 108 с. 3. Колот В.М. Підприємництво: організація, ефективність, бізнес-культура: навч. посіб. / В. М. Колот, І. М. Репіна, О. В. Щербина ; ДВНЗ "Київ. нац. екон. ун-т ім. В. Гетьмана". - Вид. 2-ге, перероб. та допов. - К. : КНЕУ, 2009. - 444 с. 4. Малий бізнес та підприємництво у ринкових умовах господарювання: навч. посіб. / Л. І. Воротіна, В. Є. Воротін, Л. А. Мартинюк, Т. В., Черняк: Ред. Л. І. Воротіна. — 3-те вид., доп. і перероб. — К.: Європ. ун-т, 2004. — 308 с. 5. Маршавін Ю.М. Підприємництво за сприяння державної служби зайнятості: досвід успішних підприємців: навч.-метод. посіб. / Ю. М. Маршавін, О. В. Мельник, Т. К. Кузнецова ; Ін -т підготов. кадрів держ. служби зайнятості України. - К. : ІПК ДСЗУ, 2008. 6. Мочерний С. В. Основи підприємницької діяльності: Посібник / С. В. Мочерний, О.А. Устенко, С. І. Чеботар. — К.: Академія, 2001. — 280 с. 7. Пиріг О.А. Підприємництво в Україні: від витоків до сьогодення: монографія / О. Пиріг, Д. Черняк. - К. : УкрДрук, 2011. - 198 с. 8. Підприємництво й бізнес-культура : навч. посіб. / за заг. ред. М. П. Денисенка ; Черкас. нац. ун-т ім. Богдана Хмельницького, Київ. нац. ун-т технологій і дизайну. - Черкаси : ЧНУ : Маклауг, 2013. - 149 с. 9. Підприємництво та бізнес-культура підруч. для студ. вищ. навч. закл. / за заг. ред. д-ра екон. наук, проф. Л. О. Лігоненко ; Київ. нац. торг.-екон. ун-т. - К. : Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2011- 508 с. 10. Підприємництво: психологічні, організаційні та економічні аспекти: навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. / С. Д. Максименко та ін.; Київ. нац. торг.-екон. ун-т. - К. : Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2012. - 719 с. 11. Покропивний С. Ф. Підприємництво: стратегія, організація, ефективність: навч. посіб. / С. Ф. Покропивний, В. М. Колот. — К.: КНЕУ, 1998. — 352 с. 12. Розвиток підприємництва в Україні / П. Гайдуцький та ін. — К.: Нора-Друк, 2003. — 248 с. 13. Сизоненко В. О. Сучасне підприємництво: Довідник. — К.: Знання-Прес, 2003. — 379 с. 	Додаткові джерела
	<ol style="list-style-type: none"> 1. Данилейко О. Власна справа: Метод. посіб. для тренерів / О. Данилейко, І. Захарченко, К. Ковалко. — К.: Юніверс, 2002. — 144 с 2. Державне регулювання економіки / І. Михасюк, А. Мельник, М. Крупка, З. Залога; За ред. І. Р. Михасюка. — К.: Атіка; Ельга-Н, 2000. — 592 с. 3. Економіка виробничого підприємництва: Навч. посіб. / Й. М. Петрович, І. О. Будіщева, І. Г. Устінова та ін.; За ред. Й. М. Петровича. — 3-тє вид., перероб. і доп. — К.: Знання, 2001. — 405 с. — (Вища освіта ХХІ століття). 4. Економіка і підприємництво: стан та перспективи: Зб. наук. праць. — К.: КНТЕУ, 2002. — 323 с. 5. Науково-практичний коментар Господарського кодексу України / Кол. авт.: Г. Л. Знаменський, В. В. Хахулін, В. С. Щербина та ін.; За заг. ред. В. К. Мамотова. — К.: Юрінком Інтер, 2004. — 688 с. 6. Онищенко Т. Приватний підприємець/ Т. Онищенко, Ю. Рудяк. — 4-ге вид., перероб. і доп. — Х.: Фактор, 2002. — 496 с. 7. Савченко Е. Приватне підприємництво: запитання та відповіді/ Е. Савченко, Ж. Семенченко, О. Пироженко. — 5-е изд. перераб. и доп. — Х.: Фактор, 2003. — 128 с. 8. Якщо вирішив стати підприємцем: Довідник підприємця-початківця / М. В. Підмогильний, О. В. Шлепін, В. М. Пугій та ін. — К., 2003. — 249 с. <p>Web-ресурси</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. http://www.e-executive.ru/ 2. http://elibrary.ru/defaultx.asp 3. http://e-educ.ru/tsisa3.html 4. http://managment-study.ru/predprivatie-kak-sistema.html 5. http://www.inventech.ru 6. http://www.projectlibre.com/ 	

СИСТЕМА ОЦІНКИ

Склад модулів		Сума балів	ECST	Оцінка	Рівень компетентності
Форми та методи контролю	Рейтингова оцінка, бали	90 - 100	A	відмінно	Високий Повністю забезпечує вимоги до знань, умінь і навичок, що викладені в робочій програмі дисципліни. Власні пропозиції студента в оцінках і вирішенні практичних задач підвищує його вміння використовувати знання, які він отримав при вивченні інших дисциплін, а також знання, набуті при самостійному поглибленому вивченні питань, що відносяться до дисципліни, яка вивчається.
Усне опитування на семінарських заняттях або тестування за темами	7*2=14	81 - 89	B	добре	Достатній Забезпечує студенту самостійне вирішення основних практичних задач в умовах, коли вихідні дані в них змінюються порівняно з прикладами, що розглянуті при вивченні дисципліни
Виконання індивідуального завдання (реферат-презентація, бізнес-план)	10+20	75 - 80	C		Достатній Конкретний рівень, за вивченням матеріалом робочої програми дисципліни. Додаткові питання про можливість використання теоретичних положень для практичного використання викликають утруднення.
Практичне заняття (участь)	6*3=18	65 - 74	D	задовільно	Середній Забезпечує достатньо надійний рівень відтворення основних положень дисципліни
Модульна контрольна робота № 1,2	19*2	55 - 64	E		Середній Є мінімально допустимим у всіх складових навчальної програми з дисципліни
		30 - 54	FX	незадовільно	Низький Не забезпечує практичної реалізації задач, що формуються при вивченні дисципліни
Підсумкова атестація	100	0 - 29	F		Незадовільний Студент не підготовлений до самостійного вирішення задач, які окреслює мета та завдання дисципліни

ГРАФІК ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ ТА ОЦІНЮВАННЯ ЗНАНЬ З ДИСЦИПЛІНИ ДЛЯ ДЕННОЇ ФОРМИ НАВЧАННЯ

Вид навчальних занять та контролю	Розподіл між навчальними тижнями															Вид підсумкового семестрового контролю	
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15		
Лекції	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	ЗАЛІК	
Практ. заняття	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2		
Сам. робота	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4		
Консультації				<u>Конс.</u>						<u>Конс.</u>							
Поточний контроль	ВК УО	УО	ПЗ	УО	ПЗ	ПЗ		УО	ПЗ	УО	ПЗ	УО	ПЗ	УО			
Модулі	●	—	—	—	—	—	—	—	●	—	—	—	—	—	—		●
Контроль по модулю №1								КР1									
Контроль по модулю №2																	КР2
Контроль самостійної роботи		ЗСР		ЗСР				ЗСР		ЗСР		ЗСР		ЗСР			

ВК – вхідний контроль; УО – поточне усне опитування; ДГ – ділова гра; КР – письмова контрольна робота; ЗСР – захист самостійної роботи (реферат); Конс. – консультація; К – колоквиум.

Опитування з приводу оцінювання якості викладання дисципліни «Організація підприємницької діяльності»

<https://docs.google.com/forms/d/1xxDSwU-mOlQLhfzi-62BnTXafJOI4tyWwIofp1nGqYE/edit>

Силабус за змістом повністю відповідає робочій програмі навчальної дисципліни

Розглянуто і схвалено на засіданні кафедри Менеджмент
Протокол № 1 від 29.08.2023

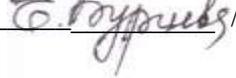
Завідувач кафедри:

 /Фоміченко І.П./

Розробник:

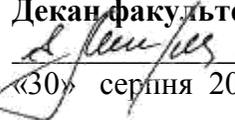
 /Шашко В.О./

Гарант освітньої програми:

 /Бурцева О.С./

ЗАТВЕРДЖУЮ:

Декан факультету:

 /Мироненко Є.В./
«30» серпня 2023 р.